

MAHÉŠVARÁNANDA ČTYŘICET LET NA ZÁPADĚ

Zdeněk Vojtíšek

O českém společenství svámího Mahéšvaránandy Dingir psal již mnohokrát - naposled jsme v tématu „Pedagogika a náboženství“ (4/2011) připomínali projekt výuky jógy na slovenských základních školách. Velký zájem tohoto časopisu je přirozený, neboť svámí Mahéšvaránanda je jednou z významných postav duchovního života u nás. V tomto čísle mu patří hlavní téma.

Letos uplyne čtyřicet let od chvíle, kdy tento Ind přišel do Evropy (duchovní zdroje, z nichž čerpá, popisuje v tomto Dingiru **Aneta Zeyvalová**). Když Mahéšvaránanda v březnu 1973 poprvé přijel do Československa a setkal se s jóginy v jednom opavském bytě, ocitl se v zemi, v níž jógická centra vznikala již nejméně deset let. Zájem o jógu byl tak silný patrně proto, že jóga tehdy znamenala téměř jediný způsob, jak rozvíjet alternativní, necírkevní spiritualitu, spojenou navíc s praktickými pozitivními důsledky pro zdraví a zdravý životní styl. Díky Mahéšvaránandově vytrvalosti v cestách za „železnou oponu“ zapustilo jógické hnutí na velmi úrodné půdě hluboké kořeny. V prostředí, v němž hrozily represe ze strany komunisty ovládaných úřadů, si někteří vytvořili hluboký vztah k Mahéšvaránandovi (laskavě titulovanému „svamidží“) i mezi sebou. Legendárními se stala zvlášť soustředění v usedlosti Kopná na Zlínsku (začátky hnutí líčí **Ludvík Zanáška**). Podíl svámího na vytváření občanské společnosti v nesvobodných poměrech ocenil dopisem brzy po svém zvolení prezident Václav Havel.

Po roce 1989 se hnutí svámího Mahéšvaránandy postupně a několika způsoby institucionalizovalo. Nejvýznamnější z jeho institucí jsou dvě: občanské sdružení Český svaz Jóga v denním životě, které zastřešuje více než dvě desítky místních organizací jóginů, a Česká hinduistická náboženská společnost, která se ustavila hned roku 2002, kdy to nový a liberálnější „církevní zákon“ dovolil (o ní pro Dingir napsal **Jan Lajka**).

Mahéšvaránandovo působení u nás je mimořádně úspěšné, ale v jeho důsledku vzniklo i několik ohnisek napětí. V prosazování jógy do českých škol si Mahéšvaránandovi stoupenci počínali snad až příliš agresivně a setkali se i s odmítnutím (ačkoli zdaleka ne tak silným jako na Slovensku). Prostřednictvím médií si na kursy Mahéšvaránandova systému jógy stěžovali ti, kdo od nich nečekali náboženskou vyhraněnost. A mírné napětí pocítila i moravská obec Střílky, v níž má hnutí své hlavní centrum. ■

OBSAH

Charisma a zneužívání (<i>Zdeněk Vojtíšek</i>)	74
Jak hledat hranice náboženské svobody	78
<i>(Michael Novotný)</i>	
Fenomén transformace 2012 (<i>Pavel Horák</i>)	80

Z domova

Moravská Indie (<i>Zdeněk Vojtíšek</i>)	83
Jasmuheen nehladoví (<i>Martin Kořínek</i>)	84

Zahraníčí

Sestry bojují o církev (<i>Ivana Škodová</i>)	86
---	----

Téma

Indické kořeny Mahéšvaránandova hnutí	88
<i>(Aneta Zeyvalová)</i>	
Svámí v nesnadných časech (<i>Ludvík Zanáška</i>)	91
Církev na principech hinduismu (<i>Jan Lajka</i>)	94

Rozhovor se sádhví Parvátí

Zastávky jsou součástí cesty (<i>Zdeněk Vojtíšek</i>)	96
---	----

Info-servis

.....	98
-------	----

Události

Slavnost vozů a védská svatba v centru Prahy	100
<i>(Jitka Schlichtsová)</i>	
Sri Chinmoy: Mission Impossible (<i>Martin Kořínek</i>)	100
Japonské oslavy jara v Praze (<i>Milan Malý</i>)	101
Registrována třicátá třetí náboženská společnost	101
<i>(Zdeněk Vojtíšek)</i>	

Recenze

Sekularizační paradigma v současné době	102
<i>(Pavel Hošek)</i>	
Esposito u nás zatím stále spíše neznámý	103
<i>(Kateřina Děkanovská)</i>	
Zdroj pro studium křesťanské démonologie	104
<i>(Zdenka Bencúrová)</i>	

Esej

Konec věku světových názorů? (<i>Jan Lukavec</i>)	105
---	-----

Doc. PhDr. **Zdeněk Vojtíšek**, Th. D., (*1963) je vedoucím katedry religionistiky na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a šéfredaktorem časopisu Dingir.

KANCELÁŘ PREZIDENTA
ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY

Zdravím profesora jógy
PARAMHÁN-SWÁMI MAHESHWARANANDA a děkuji za
nezištnou duchovní a metodickou pomoc lidem v Českoslo-
vensku v těžké době posledních osmnácti let.

Věřím v další přínosy pana profesora naší republice
a přeji mnoho dobrých výsledků v práci pro zdraví a
čistotu člověka.

V Praze dne 23. ledna 1990

Václav Havel